

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- วิธีการสร้างเครื่องมือ
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 67 แห่ง จำนวน 5,865 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จากกลุ่มประชากรโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเคร็จซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608 อ้างถึงใน วาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 191) เทียบสัดส่วนประชากรแล้วสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 361 คน รายละเอียดตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 1

ที่	สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	เตรียมอุดมศึกษา	187	12
2	เทพศิรินทร์	138	8
3	สวนกุหลาบวิทยาลัย	162	10
4	โยธินบูรณะ	153	9
5	สตรีวิทยา	146	9
6	สามเสนวิทยาลัย	144	8
7	มัธยมวัดนายโรง	49	3
8	ศึกษานารี	145	9
9	มัธยมวัดเบญจมบพิตร	59	4
10	วัดราชาธิวาส	72	5
11	วัดบวรนิเวศ	58	4
12	วัดราชบพิธ	104	6
13	วัดน้อยนพคุณ	58	4
14	เบญจมราชาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์	101	6
15	ราชวินิต มัธยม	118	7
16	มัธยมวัดมกุฏกษัตริย์	102	6
17	วัดสังเวช	40	2
18	วัดสระเกษ	24	1
19	สายปัญญา ในพระราชูปถัมภ์	101	6
20	ไตรมิตรวิทยาลัย	65	4
21	สีลาจารย์พิพัฒน์	62	4
22	โยธินบูรณะ 2 (สุวรรณสุทธาราม)	48	3
23	ราชันนทอาจารย์สามเสนวิทยาลัย 2	95	6
24	ศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ	128	8
25	สันติราษฎร์วิทยาลัย	98	6

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 1 (ต่อ)

ที่	สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
26	มักกะสันพิทยา	53	3
27	ทวีธาภิเศก	131	8
28	สุวรรณพลับพลาพิทยาคม	38	2
29	วัดอินทาราม	75	5
30	วัดประดู่ในทรงธรรม	62	4
31	ที่ปังกวิทยาพัฒนา(วัดน้อยใน)ในพระราชูปถัมภ์	49	3
32	มัธยมวัดดาวคณอง	58	4
33	ฤทธิณรงค์รอน	57	4
34	โพธิสารพิทยากร	122	8
35	ธนบุรีวรเทพีพลารักษ์	72	5
36	อุบลรัตนราชกัญญาราชวิทยาลัย กทม.	41	2
37	มหารณพาราม	59	4
38	ชินโรสวิทยาลัย	106	6
39	สตรีวัดระฆัง	100	6
40	สุวรรณารามวิทยาคม	96	6
41	มัธยมวัดคูสิดาราม	91	6
42	สวนอนันต์	49	3
43	พิทยาลงกรณ์พิทยาคม	26	1
44	รัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน	138	8
45	ทวีธาภิเศก บางขุนเทียน	48	3
46	วัดนวลนรดิศ	69	4
47	วัดรางบัว	69	4
48	สตรีวัดอัสสัมชัญ	104	6
49	ไชนิมพลีวิทยาคม	50	3
50	จันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม	107	6

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (ต่อ)

ที่	สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
51	มัธยมวัดหนองแขม	125	8
52	บางปะกอกวิทยาคม	129	8
53	แจรงร้อนวิทยา	58	4
54	วัดบวรมงคล	49	6
55	วิมุตยารามพิทยากร	66	4
56	ปัญญาารคุณ	98	6
57	ราชวินิตบางแคปานขำ	80	5
58	ทีปังกรวิทยาพัฒน์(ทวีวัฒนา)ในพระราชูปถัมภ์ฯ	72	5
59	นวมินทรราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล	116	7
60	วัดพุทธบูชา	81	6
61	อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย	100	6
62	นवलนครศิวิลวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก	52	3
63	มัธยมวัดสิงห์	133	8
64	วัดราชโอรส	112	7
65	บางมดวิทยา สีสุขหवादจวนอุปถัมภ์	85	6
66	สวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี	22	1
67	ศึกษานารีวิทยา	119	7
รวมทั้งหมด		5,865	361

ที่มา: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1, 2558, หน้า 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ตอน มีลักษณะ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีจำนวน 40 ข้อ ดังนี้

1. ด้านลักษณะขององค์กร	มี 9 ข้อ (ข้อ 1-9)
2. ด้านสภาพแวดล้อม	มี 10 ข้อ (ข้อ 10-19)
3. ด้านลักษณะของบุคลากร	มี 9 ข้อ (ข้อ 20-28)
4. ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ	มี 10 ข้อ (ข้อ 29-40)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 50 ข้อ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	มี 9 ข้อ (ข้อ 1-9)
2. การคัดกรองนักเรียน	มี 11 ข้อ (ข้อ 10-20)
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	มี 10 ข้อ (ข้อ 21-30)
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	มี 10 ข้อ (ข้อ 31-40)
5. การส่งต่อ	มี 10 ข้อ (ข้อ 41-50)

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Best & Kahn, 1993, p. 246) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังนี้

ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

- 5 หมายถึง ปัจจัยการบริหารของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัจจัยการบริหารของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัจจัยการบริหารของผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัจจัยการบริหารของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัจจัยการบริหารของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

5 หมายถึง การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2542, หน้า 187) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง อยู่ระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product moment Correlation coefficient) ตามแนวคิดของผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์ (2543, หน้า 86) ดังนี้

ค่า r

สูงกว่า 0.85 หมายถึง ความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก

0.65 - 0.84 หมายถึง ความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

0.35 - 0.64 หมายถึง ความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

0.20 - 0.34 หมายถึง ความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

0.00 - 0.19 หมายถึง ความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก

วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสาร ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาและปรับปรุงแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารของภาวิณี เรืองศรี (2554), สุรเดช คำวันดี (2553) และแบบสอบถามเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ ประดับ บุญธรรม (2551) และสรัญญา เกิดแก้ว (2553)

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบสอบถามจากการปรับปรุงในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจ จำนวน 3 คน ดังนี้

ดร.ประเมษฐ์ โมลิ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

ดร.เชิดศักดิ์ สุภโสภา ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

ดร.นิธิภัทร บาลศิริ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

โดยใช้เทคนิค IOC หรือ คำนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและเนื้อหาโดยเลือกข้อที่มีค่าถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาเท่ากับ 0.67-1.00

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือโดยตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาคได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .97

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. จัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 ฉบับ และรวบรวมแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 361 ฉบับ

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถามทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา (x) จากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา (y) จากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา (x) กับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา (y) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และทดสอบนัยสำคัญ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาค่าร้อยละ (วาโร เฟ็งส์วส์ดี, 2551, หน้า 283) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) (วาโร เฟ็งส์วส์ดี, 2551, หน้า 284) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) (วาโร เฟ็งส์วัตต์, 2551, หน้า 296) โดยใช้สูตร
ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum(x-\bar{x})^2}{(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum$ แทน ผลรวม
 x แทน ค่าคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
 $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4. การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson's product moment Correlation coefficient) (วาโร เฟ็งส์วัตต์, 2551, หน้า 304) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{n\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n\sum x^2 - (\sum x)^2][n\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร x กับ y
 n แทน จำนวนคู่ของข้อมูล
 $\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน x
 $\sum y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน y
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน x แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum y^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน y แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum xy$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่าง x กับ y

5. การทดสอบค่าที (t-test) (วาโร เฟ็งส์วัสดี, 2551, หน้า 360) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$t = r \sqrt{\frac{n-2}{1-r^2}}$$

$$df = n - 2$$

เมื่อ n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

6. การหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม (วาโร เฟ็งส์วัสดี, 2551, หน้า 245) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

7. การหาค่าความเชื่อมั่น ((Reliability) ของเครื่องมือโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach) (วาโร เฟ็งส์วัสดี, 2551, หน้า 259) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\alpha = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ในที่นี้คือ ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนการตอบแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ